

Dosarul nr. 2rac-111/22
2-19104189-01-2rac-18052022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – Gh. Stratulat
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Guzun, I. Dutca, A. Malîi

ÎNCHEIERE

22 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Amiasteel Group”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Tehnoboom” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Amiasteel Group” cu privire la încasarea datoriei, dobânzilor de întârziere și a cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Amiasteel Group” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Tehnoboom”, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Black Mirror” cu privire la rezoluțiunea contractului, cu repunerea părților în poziția inițială,

împotriva deciziei din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Amiasteel Group” și s-a menținut hotărârea din 13 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 13 iunie 2019 SRL „Tehnoboom” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Amiasteel Group”, prin care a solicitat încasarea sumei de 25 225 lei cu titlu de datorie, 3 652,79 lei - cu titlu de dobândă de întârziere, 931 lei - taxa de stat, 11,75 lei - cheltuieli de citare, 6 000 lei - cheltuieli de asistență juridică.

În motivarea acțiunii s-a indicat că la 04 iulie 2018 SRL „Amiasteel Group”, în calitate de beneficiar și SRL „Tehnoboom” în calitate de antreprenor, au semnat factura fiscală, în urma prestării de către SRL „Tehnoboom” a lucrărilor de instalare a camerelor video.

În baza facturii fiscale nr. IV 1922074 din 04 iulie 2018 costul lucrărilor prestate de montare a camerelor video a fost evaluat de către părți la suma de 25 225 lei, inclusiv TVA.

S-a menționat că SRL „Amiasteel Gorup” în decurs de 48 ore din momentul finisării lucrărilor urma să efectueze achitarea pentru lucrările de instalare a camerelor video, fapt care nu s-a realizat. După finisarea lucrărilor nu au fost invocate careva pretenții în privința termenului de execuție sau a calității serviciilor prestate. Astfel, reclamanta se consideră îndreptățită de a pretinde încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere.

Ulterior, SRL „Tehnoboom” și-a concretizat pretențiile, majorând cuantumul dobânzii de întârziere la suma de 5 787,58 lei.

La 10 octombrie 2019 SRL „Amiasteel Group” a depus cerere reconvențională împotriva SRL „Tehnoboom”, intervenient accesoriu SRL „Black Mirror”, prin care a solicitat rezoluțiunea contractului din 18 iunie 2018, încheiat între SRL „Amiasteel Group” și SRL „Tehnoboom”, cu repunerea părților în poziția inițială, inclusiv prin obligarea părâtei să emită factura cu minus pe echipamentele livrate, și să ridice echipamentele de la reclamantă și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale SRL „Amiasteel Group” a invocat că până în luna decembrie 2018 administrator și unul dintre fondatorii SRL „Tehnoboom” era Roman Cacean, iar SRL „Black Mirror” era o societate afiliată SRL „Tehnoboom”.

A indicat că în luna iunie 2018 SRL „Amiasteel Group” s-a adresat către SRL „Black Mirror” cu o cerere de ofertă privind livrarea și instalarea echipamentului pentru sistem de supraveghere video la hala de producere.

SRL „Amiasteel Group” a menționat că la 13 iunie 2018 SRL „Black Mirror”, reprezentat de administratorul Roman Cacean, i-a expediat oferta de preț și contractul standard. Concomitent, în aceeași zi a primit o altă ofertă cu prețul modificat de la SRL „Tehnoboom”, reprezentată de Valerian Sufrai.

A relevat că la 04 iulie 2018, urmare a lucrărilor efectuate, SRL „Amiasteel Group” a primit factura fiscală, actul de primire-predare și contul de plată cu aceeași dată, care n-au fost semnate de administratorul SRL „Tehnoboom”, însă după câteva zile echipamentul instalat s-a defectat și până la momentul depunerii cererii de chemare în judecată nu a funcționat.

A enunțat că în luna iulie 2019 a expediat pe adresa juridică a SRL „Tehnoboom” o pretenție/notă, prin care i-a solicitat să indice cine este actualul administrator, rechizitele concrete și să delege lucrători pentru înlăturarea defecțiunilor tehnice, scrisoare care a fost returnată cu mențiunea „necunoscut”.

A mai menționat că la 30 noiembrie 2020 Camera de Comerț și Industrie, în baza comenzii nr. 01191776U din 15 iulie 2019, a întocmit raportul de expertiză nr. 0439717, prin care s-a constatat că echipamentul sistemului video este parțial funcțional, fapt pentru care consideră că contractul încheiat cu SRL „Tehnoboom” urmează a fi rezoluționat.

Prin hotărârea din 13 aprilie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a admis acțiunea inițială. S-a încasat de la SRL „Amiasteel Group” în beneficiul SRL „Tehnoboom” suma de 25 225 lei cu titlu de datorie, suma de 5 787,58 lei - dobânda de întârziere, suma de 931 lei - taxa de stat, 11,75 lei - cheltuieli poștale, 4 000 lei - cheltuieli de asistență juridică. S-a respins ca neîntemeiată acțiunea reconvențională.

Nefiind de acord cu hotărârea din 13 aprilie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, la 11 mai 2021, în termenul legal, SRL „Amiasteel-Group” a contestat-o cu apel (f.d. 173 vol. I).

Prin decizia din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de SRL „Amiasteel Group” și s-a menținut hotărârea din 13 aprilie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Instanțele ierarhic inferioare au stabilit că SRL „Tehnoboom” și-a executat corespunzător obligațiunile asumate față de SRL „Amiasteel Group”, fapt confirmat prin factura fiscală prezentată, dar și prin actul de confirmare a executării lucrărilor și serviciilor nr. IV 1922074, care evocă faptul că beneficiarul nu are pretenții la volumul, calitatea și termenul îndeplinirii lucrărilor.

Pentru motivele expuse, instanțele de judecată au considerat că SRL „Tehnoboom” este îndreptățită să solicite încasarea datoriei acumulate în temeiul facturii fiscale nr. IV 1922074, or nașterea obligațiilor prin factura fiscală corelează cu prevederile art. 514 din Codul civil (în redacția legii până la 01 martie 2019).

Alegațiile pârâtului, precum că utilajul instalat de SRL „Tehnoboom” conform facturii fiscale din 04 iulie 2018, s-a defectat peste puțin timp după instalare, dar și cu referire la raportul de expertiză nr. 0439717 din 15 iulie 2019, realizat de Camera de Comerț și Industrie, au fost respinse de către instanțele de judecată ca fiind neîntemeiate, deoarece raportul de expertiză extrajudiciară nr. 0439717 din 15 iulie 2019 indică asupra defecțiunilor în sistemul de alimentare și conexiuni, însă nu prezintă concluzii care să se refere la vinovăția uneia din părți asupra defecțiunilor evocate în raportul de expertiză extrajudiciară.

Conform art. 617 alin. (4) Cod civil (în redacția legii până la 01 martie 2019), debitorul este în întârziere dacă nu execută obligația în termen de 30 zile de la scadență și de la intrarea unei note de plată sau unei alte invitații de plată similare, iar conform art. 619 alin. (2) în cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobânda este de 9% peste rata dobânzii prevăzute la art. 585 dacă legea sau contractual nu prevede altfel.

Factura fiscală cu seria și numărul IV 1922074 a fost eliberată la 04 iulie 2018, fiind semnată de reprezentantul SRL „Amiasteel Group”, fapt ce confirmă executarea obligațiilor de către SRL „Tehnoboom”, iar la 20 martie 2019 i-a fost expediată pârâtei, fiind recepționată cererea prealabilă prin care s-a solicitat executarea obligației în decurs de 7 zile de la momentul primirii cererii. Pe cale de consecință, instanțele de judecată au stabilit temeinicia cerinței privind încasarea de la pârâtă a dobânzii de întârziere în sumă de 5 787,58 lei.

La 03 mai 2022 SRL „Amiasteel Group” a declarat recurs împotriva deciziei din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii reconvenționale și respingere a acțiunii inițiale.

În motivarea recursului a indicat că nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele cauzei, iar normele de drept material au fost aplicate eronat. Instanța de apel nu s-a expus asupra cererii reconvenționale, cât și asupra probelor prezentate în susținerea acesteia.

La 18 mai 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat către SRL „Tehnoboom” și SRL „Black Mirror” copia recursului declarat de SRL „Amiasteel-Group”, cu posibilitate depunerii referinței.

Plicurile cu corespondența expediate în adresa SRL „Tehnoboom” și SRL „Black Mirror” au fost restituite instanței cu mențiunea corespunzător „plecat” și „nereclamat”.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul de admisibilitate al instanței de recurs subliniază că, un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil prevăzute la articolul 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (a se vedea cauza Lebedinski v. Republica Moldova, 16 septembrie 2015, § 32; cauza Sultan v. Republica Moldova, 05 iunie 2018, § 24).

În aceste condiții, procedura de admisibilitate a cererii de recurs va fi efectuată și analizată prin prisma articolului precitat, care cuprinde, în mod particular, dreptul de acces la justiție și dreptul de a fi auzit.

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere.

În acest sens, criteriile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea *inter alia* cauzele Marc Brauer v. Germania, 01 septembrie 2016, § 34; Miessen v. Belgia, 16 octombrie 2016, § 64; Samardžić v. Croația, 20 iulie 2017, § 28; Zubac v. Croația (Marea Cameră), 05 aprilie 2018, § 82).

Așadar, prin prisma articolului 433 din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate verifică dacă actul judecătoresc de dispoziție recurat poate constitui obiectul recursului, dacă cererea dedusă judecății este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Prin urmare, obiectul prezentei cereri se referă la decizia din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Succesiv, completul de admisibilitate notează că, în cazul în care, dreptul de acces la justiție este limitat fie de lege, fie de fapte, instanțele naționale trebuie să verifice dacă aceste restricții au redus esența dreptului și, în special, dacă ele urmăresc un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea cauzele Levages Prestations Servicii v. Franța, 25 octombrie 1996, § 40; Tricard v. Franța, 10 iulie 2001, §§ 29, 33; Freitag v. Germania, 19 iulie 2007, § 37; Marc Brauer, 01 septembrie 2016, § 34).

Articolul 434 din Codul de procedură civilă prescrie că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În conformitate cu art. 111 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, înafara oricărui dubiu, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea cauzele *Tricard v. Franța*, 10 iulie 2001, § 29; *Nicolae Popa v. România*, 09 decembrie 2014, § 16; *Tence v. Slovenia*, 31 mai 2016, § 31). Mai mult, CtEDO a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (a se vedea cauzele *Ponomaryov v. Ucraina*, 03 aprilie 2008, § 41; *Ustimenko v. Ucraina*, 20 octombrie 2015, § 47).

Conform extrasului din poșta electronică a Curții de Apel Chișinău, decizia motivată din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost comunicată electronic recurentei SRL „Amiaseteel Group” la data de 14 martie 2022 (f.d. 219 vol. I).

Astfel, completul de admisibilitate consideră în termen recursul declarat de SRL „Amiasteel-Group” la 03 mai 2022.

Succesiv, completul de admisibilitate evocă faptul că, în conformitate cu articolul 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate. Or, recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Însă, din analiza cererii de recurs depuse de SRL „Amiasteel Group”, aceasta nu a evidențiat memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se la reiterarea circumstanțelor faptice ale cauzei.

În acest sens, completul de admisibilitate menționează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera ilegalitatea hotărârii. Respectiv, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

La caz, completul de admisibilitate vădește că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiurile aplicabile doar procedurii de apel și nu se regăsesc în articolul 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului. Ba mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma articolului 130 din

Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece SRL „Amiasteel Group” nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța inferioară, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson v. Olanda, 26 martie 1996, § 67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de SRL „Amiasteel Group” nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că, în condițiile din speță, cererea de recurs a fost depusă după ce SRL „Amiasteel Group” a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis* „Levages Prestations Services” v. Franța, cererea nr.21920/93 din 25 octombrie 1996, §§ 48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 § 1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher v. Cehia, cererea nr. 58580/00 din 11 aprilie 2005, §§ 65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Amiasteel Group” împotriva deciziei din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău în baza articolului 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Amiasteel Group” împotriva deciziei din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh